

Διδαχή

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
Δελφών & Μιαούλη | Τ.2310 828 989 | www.inmetamorfoseos.gr

ΕΤΟΣ 6^ο | 16 Αυγούστου 2026 | Αρ. Φύλλου 294

**ΤΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΚΤΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ
ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΤΗΣ
ΑΠΟΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΝ ΜΑΝΔΗΛΙΟΝ.**

Υπάρχουν στιγμές κατά τις οποίες ο άνθρωπος, πιεσμένος από τον πόνο και την ασθένεια, αναζητεί με όλη του την ύπαρξη ένα σημάδι ελπίδας. Κάτι που θα του βεβαιώσει ότι ο Θεός δεν τον ξέχασε και ότι η δοκιμασία δεν αποτελεί το τέλος της ζωής του. Μια τέτοια αναζήτηση κρύβεται και πίσω από την ιστορία του Αγίου Μανδηλίου, της χειροποίητης εικόνας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Κατά τα χρόνια της επίγειας παρουσίας του Χριστού, στην Έδεσσα της Μεσοποταμίας βασίλευε ο Άβγαρος. Ήταν άνθρωπος με εξουσία και πλούτο, αλλά συγχρόνως βασανιζόταν από λέπρα και βαριά αρθρίτιδα. Η ασθένεια δεν έκανε διάκριση στην κοινωνική θέση του· του υπενθύμιζε καθημερινά την ανθρώπινη αδυναμία.

Όταν άκουσε για τα θαύματα και τις θεραπείες που επιτελούσε ο Ιησούς, γεννήθηκε μέσα του μεγάλη ελπίδα.

Έστειλε λοιπόν στην Ιερουσαλήμ τον αρχειοφύλακά του Ανανία, μεταφέροντας επιστολή με την οποία παρακαλούσε τον Κύριο να έρθει στην Έδεσσα και να τον θεραπεύσει. Μάλιστα, γνωρίζοντας την εχθρότητα που είχαν εναντίον Του ορισμένοι άρχοντες των Ιουδαίων, Του πρότεινε να εγκατασταθεί στην πόλη του.

Ο Ανανίας ήταν και ζωγράφος. Ο βασιλιάς τού είχε ζητήσει, σε περίπτωση που ο Χριστός δεν μπορούσε να έρθει, να αποτυπώσει τουλάχιστον τη μορφή Του. Όταν όμως ο Ανανίας βρέθηκε μπροστά στον Κύριο, προσπάθησε μάταια να σχεδιάσει τα χαρακτηριστικά Του. Η έκφραση του προσώπου του Χριστού άλλαξε από τη θεία λαμπρότητα και δεν μπορούσε να αποδοθεί από ανθρώπινο χέρι.

Ο Κύριος, γνωρίζοντας την πίστη και την επιθυμία του Αβγάρου, ζήτησε νερό, έπλυνε το πρόσωπό Του και το σκούπισε με ένα ύφασμα. Πάνω στο Μανδήλιο αποτυπώθηκε θαυματουργικά η μορφή Του. Δεν επρόκειτο για δημιούργημα ζωγράφου, αλλά για αχειροποίητη εικόνα, μια ορατή μαρτυρία της πραγματικής ενανθρωπήσεως του Υιού του Θεού.

Μαζί με το Μανδήλιο ο Χριστός έστειλε στον Άβγαρο επιστολή. Του εξηγούσε ότι έπρεπε πρώτα να ολοκληρώσει στην Ιερουσαλήμ το έργο της σωτηρίας των ανθρώπων. Μετά την Ανάληψή Του όμως θα του έστελνε έναν μαθητή, ο οποίος θα του προσέφερε θεραπεία όχι μόνο στο σώμα, αλλά και στην ψυχή.

Όταν ο Άβγαρος υποδέχθηκε την αχειροποίητη εικόνα, θεραπεύθηκε σε μεγάλο βαθμό από την ασθένειά του. Μετά την Πεντηκοστή έφθασε

στην Έδεσσα ο απόστολος Θαδδαίος, κήρυξε το Ευαγγέλιο και βάπτισε τον βασιλιά και μεγάλο μέρος του λαού. Τότε ο Άβγαρος θεραπεύθηκε εντελώς.

Από ευγνωμοσύνη τοποθέτησε το Άγιο Μανδήλιο σε κόγχη επάνω από την κεντρική πύλη της πόλης και έγραψε «Χριστέ ο Θεός, ο εις σε ελπίζων ουκ αποτυγχάνει». Κάθε άνθρωπος που περνούσε από εκεί καλούνταν να θυμάται ότι όποιος στηρίζει την ελπίδα του στον Χριστό δεν απογοιτεύεται.

Αργότερα, όταν ο εγγονός του Αβγάρου θέλησε να επαναφέρει την ειδωλολατρία και σχεδίαζε να καταστρέψει την εικόνα, ο επίσκοπος της πόλης την έκρυψε μέσα στην κόγχη, τοποθετώντας μπροστά της αναμμένο λυχνάρι. Έπειτα από πολλά χρόνια, όταν ο χώρος ανοίχθηκε ξανά, η εικόνα βρέθηκε άθικτη και το λυχνάρι εξακολουθούσε θαυματουργικά να καίει. Μάλιστα, η μορφή του Χριστού είχε αποτυπωθεί και στην πλίνθο που έκλεινε την κόγχη.

Το Άγιο Μανδήλιο συνδέθηκε και με τη σωτηρία της Έδεσσας από εχθρικές επιδρομές. Το 944 μεταφέρθηκε με μεγάλες τιμές στην Κωνσταντινούπολη και τοποθετήθηκε αρχικά στις Βλαχέρνες, έπειτα στην Αγία Σοφία και τέλος στον ναό της Θεοτόκου του Φάρου, για ευλογία και προστασία της Βασιλεύουσας. Μετά όμως την άλωση της Πόλης από τους Σταυροφόρους το 1204, τα ίχνη του χάθηκαν. Διάφορες απόψεις έχουν διατυπωθεί για την τύχη του, χωρίς καμία από αυτές να μπορεί να αποδειχθεί με βεβαιότητα.

Το σπουδαιότερο όμως δεν είναι να γνωρίζουμε πού βρίσκεται σήμερα το αυθεντικό Μανδήλιο. Η ουσία της

εορτής είναι ότι ο Θεός έγινε πραγματικός άνθρωπος. Ο Χριστός δεν είναι μια ιδέα, μια αόριστη πνευματική δύναμη ή ένας μακρινός Θεός. Έλαβε ανθρώπινο σώμα, απέκτησε πρόσωπο, μάτια που κοίταξαν με αγάπη, χέρια που θεράπευσαν και χείλη που συγχώρησαν.

Η τιμή προς την εικόνα του Χριστού δεν στρέφεται προς το υλικό από το οποίο είναι φτιαγμένη, αλλά προς το εικονιζόμενο πρόσωπο. Όταν προσκυνούμε την εικόνα Του, ομολογούμε ότι ο αόρατος Θεός έγινε ορατός για χάρη μας και εισήλθε στην ιστορία μας, για να μας ελευθερώσει από την αμαρτία και τον θάνατο.

Ας κρατήσουμε στην καρδιά μας την επιγραφή του Αβγάρου: «Ο εις σε ελπίζων ουκ αποτυγχάνει». Ίσως οι προσευχές μας να μην εκπληρώνονται πάντοτε όπως και όταν εμείς επιθυμούμε. Εκείνος όμως που εμπιστεύεται τον Χριστό ποτέ δεν μένει εγκαταλειμμένος. Ας παρακαλέσουμε λοιπόν, τον Χριστό να αποτυπώσει τη μορφή Του όχι μόνο στις εικόνες των ναών μας, αλλά κυρίως μέσα στις ψυχές μας. Αμήν.

ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟ

Ἦχος β΄.

Τὴν ἄχραντον Εἰκόνα σου, προσκυνοῦμεν ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός, βουλήσει γὰρ νύδόκησας σαρκί, ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ῥύσῃ οὓς ἔπλασας, ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι, Χαράς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.